

Sjenert gutt

Johanne kom for å fornye noen resepter. Hun virket litt anspent, og jeg spurte henne om det var noe som plaget henne for tiden. Hun sa at livet stort sett var greit om dagen, men at hun var bekymret for sin lille sønn på fire år.

Pasient: Harald er så sjenert. Han snakker faktisk nesten ikke med noen voksne - heller ikke besteforeldrene sine. Fordi han er så avvisende begynner han rett og slett å bli dårlig likt. Det synes vi er veldig trist.

Jeg innvendte at jeg trodde ingen voksne ville mislike et sjenert barn.

Lege: De fleste voksne vil skjønne at et barn som snakker lite og ikke svarer er sjenert.

Johanne følte likevel at mange ikke skjønnte dette. Gutten hadde flere ganger blitt invitert til å komme på besøk til andre, men han hadde stort sett avslått med et sint "NE!!"

Lege: Ja, men disse voksne klarer vel likevel å se at han er sjenert, og at han ikke tør bli med hjem?

Pasient: Nei, jeg tror ikke det. Det går nemlig veldig bra med barn han kjenner. Sjenansen er rettet mot voksne og ukjente barn. Det virker derfor som de voksne ikke skjønner at han blir sjenert når de snakker til ham ettersom han leker så greit sammen med andre barn. De synes nok kort og godt at han er sur og ufordragelig. Nå har folk sluttet å invitere ham med på ting, og han er lei seg for å være utenfor. Jeg er redd for at dette skal bli en vond sirkel og at han til slutt

faktisk blir både sint, sur og ufordragelig fordi han ikke mestrer kontakten med andre. Jeg skjønner veldig godt at ikke folk gidder å snakke hyggelig med en gutt som bare er sur tilbake. Når til og med besteforeldrene ikke orker mer, så blir jeg jo bekymret, sa Johanne oppgitt.

Lege: Ja, jeg forstår din bekymring, men det kan godt hende at sjenansen går over av seg selv. Mange små barn har en slik periode i tre – fire års alder, for deretter å bli mer utadvendte. Men er du sikker på at han har det greit, og at det ikke er noe som plager ham, spurte jeg forsiktig.

Pasient: Ja, lurert du også på det, spurte hun litt irritert. Noen andre har også spurt hvordan det går hjemme, og om Harald har det helt bra som om det var derfor han var vanskelig!

Lege: Ja, men i noen tilfeller kan sjenanse ha sammenheng med problemer hjemme, i barnehagen eller i andre viktige sammenhenger i hverdagen, sa jeg.

Pasient: Ja, jeg vet jo det, jeg blir vel bare litt såret når noen spør om det, sa hun litt mer spak. Nei, jeg tror han har det bra hjemme. Han er glad og fornøyd når vi er sammen, særlig i helgene, og han er en kjærlig og kosete gutt mot meg, pappaen og storesøster. Han forteller oss til og med at det er vondt å være sjenert, og at han ikke tør å snakke med andre voksne.

Lege: Da høres det ut som om dere har et tillitsfullt forhold. Det er det viktigste dere kan gi ham. Dere kan også eventuelt fortelle han at dere var sjenerte da dere var barn, og at det gikk over. Det kan være bra for han å høre.

Pasient: Ja, det har vi snakket med han om. Han likte faktisk veldig godt at vi var sjenerte da vi var barn, sa Johanne med det smil.

Lege: Det kan også være bra for selvtilliten hans å bli god i noe. Gi han tid til å utvikle en ferdighet, slik at han føler at han behersker den like bra eller bedre enn sine jevnaldrende! Det er for så vidt det samme hva det er, men fysiske ferdigheter er godt egnet til å gi selvtillit. Det er selvfølgelig viktig å fokusere på at man elsker barna sine for det de er i seg selv, og ikke for hva de mestrer, men man kommer likevel ikke utenom at ferdigheter fortsatt er bra for selvfølelsen.

Pasient: Ja, det er nok dessverre fortsatt sånn, sa Johanne. Han er glad i å spille fotball, men han er ikke spesielt god. Kanskje vi kan trene litt sammen med han?

Lege: Det høres ut som en god ide. Ta gjerne med en av hans kompiser. Felles opplevelser styrker viktige vennskapsbånd.

Johanne var positiv til forslagene, og ville i første gang snakke med Haralds pappa for å høre hva han syntes.